

Sote:n perustutkinto, perustason ensihoidon
osaamisala, perustason ensihoitaja
Tutkinnon perusteiden muutokset
koulutuskokeilua varten
1.8.2015 alkaen

Yhteistyöpäivän tilaisuus 25.3.2015 OSEKK
Aira Rajamäki, opetusneuvos

52 perustutkinnon
perustetta & 5määräystä

Tutkintojen ja
perusteiden
uudistus

Lukion opetussuunnitelma
1.8.2016

~~Rahoitus-
ja säätel-
järjestelmä~~

**Ammatillisen
koulutuksen ja
lukiokoulutuksen
ydintoiminnot ja
palvelukyky**

~~Järjestäjä-
rakenne~~

~~Rahoitus ja sääntely
1.1.2017~~

Laatustrategian
toimeenpano

~~Järjestämisluvat
2015-2016~~

Ammatillisen perustutkinnon määritelmä Laki ammatillisesta peruskoulutuksesta 787/2014, 4 §

- ◆ ” Ammatillisen perustutkinnon suorittaneella on laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet alan eri tehtäviin sekä erikoistuneempi osaaminen ja työelämän edellyttämä ammattitaito vähintään yhdellä osa-alueella.
- ◆ ”Ammatillinen perustutkinto voidaan suorittaa tässä laissa tarkoitettuna ammatillisena peruskoulutuksena tai ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitettuna näyttötutkintona.”

Tutkintojärjestelmän/perusteiden kehittämisen tahtotila (TUTKE 2) L 787/2014

- **osaamis-**
- **perusteisuus**
- **työelämä-**
- **lähtöisyys**
- **reagointikyky**
- **selkeys**
- **johdonmukaisuus**
- **hahmottuminen**
- **kokonaisuutena**
- **joustavuus**
- **valinnaisuus**
- **yksilölliset opinto-**
- **ja tutkintopolut**
- **osaamisen**
- **tunnistaminen ja**
- **tunnustaminen**

Tutkintorakenteen ja tutkintojen uudistaminen jatkuu

- ◆ Ammatillisen koulutuksen tutkintojen alakohtaisten kokonaisuuksien tarkastelu ja tutkintorakenteen kehittäminen TUTKE - linjausten ja uusien säädösten mukaan
- ◆ Tutkintojen yhdistäminen laajemmiksi kokonaisuuksiksi
- ◆ Yhteinen tutkintorakenneasetus pt-at-eat
- ◆ Tutkintojen luokittelu koulutusaloille/ ja tutkintojen sijoittuminen tutkintotyyppeihin ammattitaitovaatimusten puolesta - tarkistamistarpeita.

28.1.2013

Säädöshierarkia

Tutkinnon perusteet 52 perustutkinnolle

Koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelma/
Koko koulutusta koskevat/
tutkintokohtaiset asiat

Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

- yhdessä opiskelijan kanssa
- opiskelijan yksilöllisiin tavoitteisiin ja valintoihin perustuva
- päivitys koulutuksen aikana

Muut
määräykset

Lait ja asetukset, tutkintojen perusteet ja muut määräykset voimaan 1.8.2015 koskien sekä aloittavia että jatkavia opiskelijoita

- ◆ Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon perustason ensihoidon osaamisalan vuoden 2014 kokeiluperusteet (Määräys 27.6.2014 nro 26/011/2014) kumotaan
- ◆ Opiskelevat siirtyvät opiskelemaan uudistettujen kokeiluperusteiden mukaan 1.8.2015 alkaen
- ◆ Jo suoritettut tutkinnon osat ja kesken olevista tutkinnon osista hankittu osaaminen tunnustetaan ja tunnustetaan
- ◆ Ammatillisten tutkinnon osien osalta ei vaadita lisäsuorituksia.

Osaamisperusteisuutta vahvistettu

- ◆ Opetus- ja aikakeskeisestä ajattelusta oppimiskeskeiseen ja opiskelijälähtöiseen opetukseen
- ◆ Opetussisällöistä oppimistuloksiin - siihen, mitä opiskelijan pitää osata koulutuksen ja tutkinnon suorittamisen jälkeen
- ◆ Keskeiseksi osaamisen hankinta ja osaamisen osoittaminen
- ◆ Työelämän toimintakokonaisuuksien merkityksen vahvistuminen tutkinnon osissa
- ◆ Eurooppalaisen opintosuoritusten siirtojärjestelmän (ECVET) käyttöönotto -> osaamispisteet.

Osaamisperusteisuutta vahvistettu

- ◆ Tutkinto osaamiskokonaisuus, **osaamisalat** koulutusohjelmien tilalle
- ◆ **Osaamispisteet** tutkintojen ja tutkinnon osien mitoitukseksi ammatillisessa peruskoulutuksessa
- ◆ Tutkintojen muodostuminen
 - pakollisuus - yhteinen osaamisperusta
 - valinnaisuus - yksilölliset polut
- ◆ Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen
- ◆ ECVET- toimeenpano
 - eurooppalainen ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten siirtojärjestelmä

Muutokset tutkinnon sisäiseen rakenteeseen ja muodostumiseen

- ◆ Tutkinnon sisäinen rakenne (VnA 801/2014)
 - ammatilliset tutkinnon osat, 135 osp
 - yhteiset tutkinnon osat, 35 osp
 - vapaasti valittavat tutkinnon osat, 10 osp
 - opinnäytetyö ei sisällyt tutkintoon
- ◆ Tutkinnon osiin sisältyy osaamisen hankkimista työssäoppimisen kautta vähintään 30 osp (VnA 799/2014) – siitä ei enää määrätä tutkinnon muodostumisen taulukossa.

Sote pt, perustason ensihoidon osaamisala

Pakolliset tutkinnon osat

◆ **2.1 Pakolliset tutkinnon osat, 50 osp**

- 2.1.1 Terveysten, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen, 20 osp
- 2.1.2 Toimintakyvyn ylläpitäminen ja edistäminen, 30 osp

◆ **2.2 Perustason ensihoidon osaamisalan pakolliset tutkinnon osat, 70 osp**

- 2.2.1 Akuuttihoitotyössä toimiminen, 30 osp
- 2.2.2 Ensihoitopalvelussa toimiminen, 40 osp

Valinnaiset tutkinnon osat

- ◆ 2.3.1 Viranomaisyhteistyö, (15 osp)
- ◆ 2.3.2 Päivystyspolikliininen hoitotyö, (15 osp)
- ◆ 2.3.3 Perioperatiivinen hoitotyö, (15 osp)
- ◆ 2.3.4 Immobilisaatiohoidon toteuttaminen, (15 osp)
- ◆ 2.3.5 Lasten ja nuorten mielenterveyden edistäminen, (15 osp)
- ◆ 2.3.6 Haavan hoito jalkojenhoidossa, (15 osp)
- ◆ 2.3.7 Näytteenotto ja asiakaspalvelu, (15 osp)
- ◆ 2.3.8 Vanhusten kotihoito ja huolenpito, (15 osp)
- ◆ 2.3.9 Yritystoiminnan suunnittelu, (15 osp)
- ◆ 2.3.10 Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, (10-15 osp)
- ◆ 2.3.11 Tutkinnon osa ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta*
- ◆ 2.3.12 Tutkinnon osa ammattikorkeakouluopinnoista*
- ◆ 2.3.13 Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen, 5 osp
- ◆ 2.3.14 Yrityksessä toimiminen, 15 osp
- ◆ 2.3.15 Huippuosaaajana toimiminen, 15 osp
- ◆ 2.3.16 Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvia tutkinnon osia, 5-15 osp
- ◆ 2.3.17 Tutkinnon osa vapaasti valittavista tutkinnon osista, 5-15 osp
- ◆ * Tämän valinnaisen tutkinnon osan laajuudeksi lasketaan 15 osaamispistettä.

Vapaasti valittavat tutkinnon osat, 10 osp Voivat olla (VnA 801/2014, 5 §):

1. Ammatillisia tutkinnon osia
2. Paikallisiin ammattitaitovaatimukseen perustuvia tutkinnon osia
3. Yhteisiä tutkinnon osia tai lukio-opintoja
4. Jatko-opintovalmiuksia tai ammatillista kehittymistä tukevia opintoja taikka
5. Työkokemuksen kautta hankittuun osaamiseen perustuvia tutkinnon osia.

Yhteiset tutkinnon osat (35 osaamispistettä)

1. Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen (11 osaamispistettä)

1. Äidinkieli 5osp /0-3 osp
2. Toinen kotimainen kieli 1-2osp/0-3 osp
3. Vieraat kielet 2osp / 0-3 osp

Tulee sisältää
osaamistavoitteita
kaikilta näiltä alueilta

2. Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen (9 osaamispistettä)

1. Matematiikka 3osp/ 0-3 osp
2. Fysiikka ja kemia 2osp/ 0-3osp
3. Tieto- ja viestintätekniikka sekä sen hyödyntäminen 1osp/0-1osp

Tulee sisältää
osaamistavoitteita
kaikilta näiltä alueilta

3. Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen (8 osaamispistettä)

1. Yhteiskuntataidot 1osp/ 0-3osp
2. Työelämätaidot; 1osp/ 0-3osp
3. Yrittäjyys ja yritystoiminta 1osp/ 0-3osp
4. Työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto 2osp/0-3osp

Tulee sisältää
osaamistavoitteita
kaikilta näiltä alueilta

4. Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen (7 osaamispistettä)

1. Kulttuurien tuntemus 0-3 osp
2. Taide ja kulttuuri 0-3 osp
3. Etiikka 0-3 osp
4. Psykologia 0-3 osp
5. Ympäristöosaaminen 0-3 osp
6. Osa-alueita kohdista 3.1.1-3.3.4 0-3 osp

Tulee sisältää
osaamistavoitteita
vähintään yhdeltä osa-
alueelta

Tutkintokohtaiset muutokset

- ◆ Tutkinnon kokeiluperusteisiin on tehty säädösmuutosten edellyttämät rakenteelliset muutokset ja vain välttämättömät muut tarkistukset ammattitaitovaatimukseen, osaamisen arviointiin ja ammattitaidon osoittamistapoihin
- ◆ Mm. työn suunnittelua ja suunnitelmallista työskentelyä, potilas- ja asiakasturvallisuutta, omavalvontaa ja laatua, lääkehoitoa, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevia asioita tarkistettu

Tutkintokohtaiset muutokset jatkuu..

- ◆ **Uudistettu osaamisen arviointia** Ensihoitopalvelussa toimiminen tutkinnon osassa - **Hälytysajossa toimiminen ja ambulanssin käyttö ensihoitopalvelussa**
- ◆ Ammattitaidon osoittamistavoissa on noudatettu samaa määräystekstiä kuin muissakin perustutkinnoissa
- ◆ Lisäksi annettu tutkinnon osittain tarpeellisiksi koettuja lisämääräyksiä osaamisen osoittamiseen ja mahdollistettu koulutuskokeilussa välttämätön simulaatio.

Tutkintoa yksilöllisesti laajentavat tutkinnon osat

- ◆ Ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelija voi yksilöllisesti sisällyttää perustutkintoonsa enemmän tutkinnon osia, jos se on tarpeellista työelämän alakohtaisten tai paikallisten ammattitaitovaatimusten tai opiskelijan ammattitaidon syventämisen kannalta. Ne voivat olla ammatillisia tutkinnon osia tai paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvia tutkinnon osia.

Sosiaali- ja terveysalan ammattialan kuvaus ja arvoperusta sekä perustutkinnon tavoitteet perustason ensihoidon osaamisalan koulutuskokeilussa

- ◆ Ammattialan kuvaus
- ◆ Ammattialan arvoperusta
- ◆ Perustutkinnon tavoitteet
- ◆ Elinikäisen oppimisen avaintaidot

Opetushallituksen määräykset -> MUUT MÄÄRÄYKSET – L 787/2014, 13 a §

◆ Opetushallitus määrää:

- 1) todistuksiin ja niiden liitteisiin merkittävistä tiedoista 25 e §:n mukaisesti
- 2) opiskelijan terveydentilaa koskevista vaatimuksista 27 a §:n mukaisesti
- 3) suunnitelmista opiskelijoiden suojelemiseksi ja kurinpitokeinojen käyttämiseksi 28 §:n mukaisesti
- 4) osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen mitoituksen periaatteista sekä arvosanojen muuntamisesta 30 §:n mukaisesti
- 5) kodin ja oppilaitoksen yhteistyön ja opiskelijahuollon keskeisistä periaatteista 37 §:n mukaisesti.

Tutkintonimike, nimikesuojaus ja rekisteröinti Valvirassa (tieto 23.3.2015 STM/OKM)

- ◆ **Tutkinto:** sosiaali- ja terveysalan perustutkinto
- ◆ **Osaamisalan nimi:** perustason ensihoidon osaamisala
- ◆ **Tutkintonimike:** perustason ensihoitaja
- ◆ **Valviran nimikesuojaus ja rekisteröinti:** lähihoitaja – nimikkeellä, edellyttäen, että koulutuksen sisältö on riittävä lähihoitajan nimikesuojaukseen
- ◆ **STM/OKM/ - Tutkintonimikkeen ja rekisteröitävän nimikkeen ei tarvitse olla sama**
- ◆ Vastaavia esimerkkejä amk:n puolella olemassa: ensihoitaja (AMK), laillistaminen Valvirassa sairaanhoitaja –nimikkeellä ja optometrismi, laillistaminen Valvirassa optikko-nimikkeellä

Perusteluja edelliseen

- ◆ Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä (559/1994) ei aseta esteitä sille, etteikö **perustason ensihoitaja** voisi siirtyä työmarkkinoille tällä nimikkeellä
- ◆ Lain 2 §:n mukaan nimikesuojattujen ammattihenkilöiden ammatissa (tässä tapauksessa lähihoitajan ammatissa) voivat toimia muutkin henkilöt, joilla on riittävä koulutus, kokemus ja ammattitaito
- ◆ Tältä osin lakia tai asetusta terveydenhuollon ammattihenkilöistä (564/1994) ei olisi akuuttia tarvetta muuttaa tässä yhteydessä.

Perusteluja...

- ◆ **Asetuksessa ensihoitopalvelusta** (340/2011, 8 §) sanotaan kuitenkin, että ensihoitopalvelun yksikössä toimivan henkilön tulee olla *terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettu terveydenhuollon ammattihenkilö*
- ◆ **Edellä mainittua selvitetään STM:ssä**, miten perustason ensihoitajan asemaa tulisi tältä osin tulkita, eli tarkoittaisiko tämä kuitenkin sitä, että ensihoitoasetuksen näkökulmasta perustason ensihoitaja tulisi erikseen mainita asetuksessa terveydenhuollon ammattihenkilöistä (564/1994) nimikesuojattuna ammattihenkilönä.

Tilanne STM:ssä..

- ◆ STM:llä ei juurikaan nyt ole halua lähteä avaamaan ammattihenkilölainsäädäntöä tältä osin
- ◆ Asiaan kohdistuu useammalta eri taholta paineita sekä lisätä lakiin uusia ammattinimikkeitä että karsia niitä sieltä pois
- ◆ STM ei ole aikeissa ottaa käsittelyyn yksittäisiä nimikkeitä ennen kuin on saatu sovittua yhteiset ja yhdenmukaiset periaatteet siitä, millä perusteilla ammattihenkilöistä jatkossa säädellään.
- ◆ STM:ssä on myös tunnistettu tarve koko ammattihenkilölainsäädännön kokonaisuudistukselle, mikä olisi toteutuessaan melko iso hanke.

Lisätietoja

- ◆ Opetusneuvos Aira Rajamäki, sähköposti osoite aira.rajamaki@oph.fi ja puhelin +358 29 5331181

KIITOS

